

Rangárþing ytra

Ársreikningur 2020



Rangárþing ytra
Suðurlandsvegi 1
850 Hella

Kt. 520602-3050

Efnisyfirlit

Skýrsla og áritun sveitarstjóra og sveitarstjórnar	3
Áritun óháðs endurskoðanda	4
Rekstrarreikningur	6
Efnahagsreikningur	7
Sjóðstreymisyfirlit	9
Skýringar	10

Skýrsla og áritun sveitarstjóra og sveitarstjórnar

Ársreikningur Rangárbings ytra er gerður í samræmi við sveitarstjórnarlög, lög um ársreikninga og reglugerð um bókhald, fjárhagsáætlanir og ársreikninga sveitarfélaga.

Rekstrartekjur sveitarfélagsins á árinu námu 2.073 millj. kr. í A og B hluta, en þar af námu rekstrartekjur A hluta 1.859 millj. kr. Álagningarhlutfall útsvars var 14,52% en lögbundið hámark er það sama. Álagningarhlutfall fasteignaskatts nam 0,36% í A-flokki, 1,32% í B-flokki og 1,65% í C-flokki en lögbundið hámark þess er 0,625% í A-flokki, 1,32% í B-flokki og 1,65% í C-flokki.

Rekstrarniðurstaða A og B hluta var neikvæð um 15 millj. kr. en í A hluta var rekstrarniðurstaðan neikvæð um 13 millj. kr. Eigið fé sveitarfélagsins í árslok 2020 nam 1.948 millj. kr. samkvæmt efnahagsreikningi, en eigið fé A hluta nam 1.950 millj. kr.

Covid-19 heimsfaraldurinn sem gengið hefur yfir undanfarna mánuði hefur haft veruleg áhrif á mörgum sviðum um allan heim þar með talið efnahagsleg. Enn ríkir óvissa um endanleg áhrif faraldursins s.s. vegna þess að ekki er vitað hve lengi hann mun vara og hver áhrifin verða eftir að honum lýkur. Áhrif faraldursins á rekstur sveitarfélagsins á árinu 2020 eru ekki metin veruleg. Sjá nánar umfjöllun í skýringu 19.

Ársreikningur Rangárbings ytra fyrir árið 2020 er tilbúinn til endurskoðunar og afgreiðslu í sveitarstjórn.

Hellu, 15. apríl 2021.

Sveitarstjóri:



Byggðarráð:



Réttur Timmason



Ársreikningur Rangárbings ytra fyrir árið 2020 hefur hlotið afgreiðslu sveitarstjórnar í samræmi við ákvæði 61. gr. sveitarstjórnarlaga nr. 138/2011 og er staðfestur og áritaður við síðari umræðu í sveitarstjórn.

Hellu, 12. maí 2021.

Sveitarstjórn:



Réttur Timmason



Yngvi Hauksson



Áritun óháðs endurskoðanda

Til sveitarstjórnar Rangárbings ytra.

Áritun um endurskoðun ársreikningsins

Álit

Við höfum endurskoðað ársreikning Rangárbings ytra fyrir árið 2020 sem hefur að geyma samantekin reikningsskil fyrir þær rekstrareiningar sem falla undir A og B hluta starfsemi sveitarfélagsins. Hann greinist í rekstrarreikning, efnahagsreikning, sjóðstreymisfirlit, upplýsingar um mikilvægar reikningsskilaaðferðir og aðrar skýringar.

Það er álit okkar að ársreikningurinn gefi glögga mynd af fjárhagsstöðu sveitarfélagsins 31. desember 2020 og afkomu þess og breytingu á handbæru fé á árinu 2020, í samræmi við lög um ársreikninga og sveitarstjórnarlög.

Grundvöllur álits

Við endurskoðuðum í samræmi við alþjóðlega endurskoðunarstaðla. Ábyrgð okkar samkvæmt stöðlunum er lýst frekar í kaflanum *Ábyrgð endurskoðanda á endurskoðun ársreikningsins* í árituninni. Við erum óháð sveitarfélaginu í samræmi við gildandi siðareglur fyrir endurskoðendur. Við teljum að við höfum aflað nægilegra og viðeigandi endurskoðunargagna til að byggja álit okkar á.

Lykilþættir endurskoðunar

Það eru engir lykilþættir til að upplýsa um í áritun okkar.

Ábyrgð sveitarstjórnar og sveitarstjóra á ársreikningnum

Sveitarstjórn og sveitarstjóri eru ábyrg fyrir gerð og glöggri framsetningu ársreikningsins í samræmi við lög um ársreikninga og sveitarstjórnarlög og fyrir því innra eftirliti sem þau telja nauðsynlegt til að gera þeim kleift að setja fram ársreikning sem er án verulegra annmarka, hvort sem er vegna sviksemi eða mistaka.

Við gerð ársreikningsins ber sveitarstjórn og sveitarstjóra að leggja mat á rekstrarhæfi sveitarfélagsins og upplýsa, eftir því sem við á, um þætti er varða rekstrarhæfi og miða grundvöll reikningsskilanna við áframhaldandi rekstrarhæfi nema það sé ekki lengur til staðar.

Sveitarstjórn og sveitarstjóri skulu hafa eftirlit með gerð og framsetningu ársreikningsins.

Ábyrgð endurskoðanda á endurskoðun ársreikningsins

Markmið okkar eru að öðlast hæfilega vissu um hvort ársreikningurinn í heild sé án verulegra annmarka, hvort sem er vegna sviksemi eða mistaka, og að gefa út áritun endurskoðanda sem inniheldur álit okkar. Í hæfilegri vissu felst áreiðanleiki en ekki trygging fyrir því að endurskoðun í samræmi við alþjóðlega endurskoðunarstaðla muni alltaf leiða í ljós verulega annmarka ef þeir eru fyrir hendi. Annmarkar geta komið fram vegna sviksemi eða mistaka og eru taldir verulegir ef þeir einir og sér eða samanlagt gætu haft áhrif á efnahagslegar ákvarðanir sem notendur ársreikningsins taka á grundvelli hans.

Við endurskoðun í samræmi við alþjóðlega endurskoðunarstaðla beitum við ávallt faglegri dómgreind og viðhöfum faglega gagnrýni. Að auki:

- Greinum við og metum hættu á verulegri skekkju í ársreikningnum, hvort sem er vegna sviksemi eða mistaka, skipuleggjum og framkvæmum endurskoðunaraðgerðir til að bregðast við þeirri hættu og öflum endurskoðunargagna sem eru nægjanleg og viðeigandi til að byggja álit okkar á. Hættan á að uppgötva ekki verulega skekkju vegna sviksemi er meiri en að uppgötva ekki skekkju vegna mistaka, þar sem sviksemi getur falið í sér samsæri, fölsun, að einhverju sé viljandi sleppt, villandi framsetningu eða að farið sé framhjá innra eftirliti.
- Öflum við skilnings á innra eftirliti, sem varðar endurskoðunina, til að skipuleggja viðeigandi endurskoðunaraðgerðir, en ekki til að veita álit á virkni innra eftirlits sveitarfélagsins.
- Metum við hvort reikningsskilaaðferðir og reikningshaldslegt mat stjórnenda og tengdar skýringar séu viðeigandi.

Áritun óháðs endurskoðanda, frh.:

- Ályktum við um hvort notkun sveitarstjórnar og sveitarstjóra á forsendu reikningsskilanna um rekstrarhæfi sé viðeigandi og metum, á grundvelli endurskoðunarinnar, hvort aðstæður séu til staðar sem valdið gætu verulegum vafa um áframhaldandi rekstrarhæfi sveitarfélagsins. Ef við teljum að verulegur vafi leiki á rekstrarhæfi ber okkur, í áritun okkar, að vekja sérstaka athygli á viðeigandi skýringum ársreikningsins eða, ef slíkar skýringar eru ófullnægjandi, að víkja frá fyrirvaralausri áritun. Niðurstaða okkar byggir á endurskoðunargögnum sem aflað er fram að dagsetningu áritunar okkar. Samt sem áður geta atburðir eða aðstæður í framtíðinni haft neikvæð áhrif á rekstrarhæfi sveitarfélagsins.
- Metum við framsetningu, uppbyggingu og innihald ársreikningsins í heild, að meðtöldum skýringum, og hvort ársreikningurinn gefi glögga mynd af undirliggjandi viðskiptum og atburðum.
- Öflum við nægilegra og viðeigandi endurskoðunargagna um fjárhagsleg málefni rekstrareininga sem falla undir A og B hluta starfsemi sveitarfélagsins til að geta gefið álit á ársreikningnum. Við erum ábyrg fyrir skipulagi, eftirliti og framkvæmd endurskoðunar sveitarfélagsins og berum óskipta ábyrgð á áritun okkar.

Við upplýsum sveitarstjórn meðal annars um áætlað umfang og tímasetningar endurskoðunarinnar og veruleg atriði sem komu upp í endurskoðun okkar, þar á meðal verulega annmarka á innra eftirliti.

Af þeim atriðum sem við höfum upplýst sveitarstjórn um, leggjum við mat á hvaða þættir höfðu mesta þýðingu við endurskoðun ársreikningsins og eru því lykilþættir endurskoðunarinnar. Við lýsum þessum þáttum í áritun okkar nema lög og reglur útiloki að upplýst sé um þá eða, við einstakar mjög sjaldgæfar kringumstæður, þegar við metum að ekki skuli upplýsa um lykilþátt þar sem neikvæðar afleiðingar þess eru taldar vega þyngra en almennir hagsmunir af birtingu slíkra upplýsinga.

Staðfesting vegna annarra ákvæða laga

Í samræmi við ákvæði 2. mgr. 104 gr. laga nr. 3/2006 um ársreikninga staðfestum við samkvæmt okkar bestu vitund að í skýrslu sveitarstjóra og sveitarstjórnar sem fylgir þessum ársreikningi eru veittar þær upplýsingar sem þar ber að veita í samræmi við lög um ársreikninga og koma ekki fram í skýringum.

Auðunn Guðjónsson endurskoðandi ber ábyrgð á endurskoðun ársreikningsins og þessari áritun.

Hellu, 12. maí 2021.

KPMG ehf.



Rekstrarreikningur 2020

		A hluti			A og B hluti		
	Skýr.	Ársreikningur 2020	Áætlun 2020 með viðaukum	Ársreikningur 2019	Ársreikningur 2020	Áætlun 2020 með viðaukum	Ársreikningur 2019
Rekstrartekjur							
Útsvar og fasteignaskattur	4	1.282.665	1.275.527	1.228.044	1.279.696	1.266.445	1.220.549
Framlög Jöfnunarsjóðs	4	289.822	252.123	323.216	289.822	252.123	323.216
Aðrar tekjur	4	286.599	308.097	303.405	503.981	479.677	467.415
		1.859.086	1.835.747	1.854.665	2.073.499	1.998.245	2.011.180
Rekstrargjöld							
Laun og launatengd gjöld	5	1.047.315	1.014.211	889.551	1.057.674	1.023.464	899.038
Annar rekstrarkostnaður		682.040	698.553	680.816	794.367	754.147	738.730
		1.729.355	1.712.764	1.570.368	1.852.040	1.777.611	1.637.768
Rekstrarniðurstaða fyrir afskriftir		129.731	122.983	284.297	221.458	220.634	373.412
Afskriftir	8	(70.639)	(71.072)	(61.083)	(123.878)	(128.934)	(109.690)
Rekstrarniðurstaða án fjármuna- tekna og fjármagnsgjalda		59.092	51.911	223.214	97.581	91.700	263.721
Fjármunatekjur og (fjármagnsgjöld)	6	(72.086)	(42.917)	(62.426)	(116.007)	(86.650)	(101.617)
Hlutdeild minnihluta í afkomu ..	13	0	0	0	3.556	0	1.602
Rekstrarniðurstaða (neikvæð)...	13	(12.994)	8.994	160.788	(14.870)	5.050	163.707

Efnahagsreikningur

Eignir

		A hluti		A og B hluti	
	Skýr.	2020	2019	2020	2019
Fastafjármunir					
Varanlegir rekstrarfjármunir:					
Fasteignir og lóðir	8	1.432.882	1.374.845	2.326.348	2.265.987
Byggingarland, veitu- og gatnakerfi	8	372.853	343.052	1.056.008	941.308
Áhöld og tæki	8	28.171	32.083	28.171	32.083
		1.833.906	1.749.980	3.410.528	3.239.378
Áhættufjármunir og langtímakröfur:					
Stofnframlög og eignarhlutir í félögum	9	927.446	927.446	263.509	263.509
Langtímakröfur á eigin fyrirtæki	10	198.298	51.933	0	0
Fyrirframgreiðsla til Brúar lífeyrissjóðs	11	82.383	85.812	82.383	85.812
		1.208.128	1.065.191	345.893	349.321
Fastafjármunir		3.042.034	2.815.171	3.756.421	3.588.699
Veltufjármunir					
Skammtímakröfur:					
Óinnheimtar tekjur	12	152.612	125.977	158.749	138.044
Skammtímakröfur á eigin fyrirtæki		13.483	109.033	0	0
Næsta árs afborganir eigin fyrirtæki	10	9.447	16.162	0	0
Næsta árs gjaldf. v. Brúar lífeyrissjóðs	11	3.429	3.429	3.429	3.429
Aðrar skammtímakröfur		61.617	99.245	78.976	116.677
Handbært fé	3j	50.922	33.037	110.722	62.044
Veltufjármunir		291.510	386.883	351.876	320.194
Eignir samtals		3.333.544	3.202.055	4.108.297	3.908.893

31. desember 2020

Eigið fé og skuldir

		A hluti		A og B hluti	
	Skýr.	2020	2019	2020	2019
Eigið fé					
Eiginfjárreikningur		1.950.005	1.962.999	1.947.658	1.962.529
Hlutdeild minnihluta í eigin fé		0	0	173.832	177.388
Eigið fé samtals	13	1.950.005	1.962.999	2.121.490	2.139.917
Skuldbindingar					
Lífeyrisskuldbinding	14	39.130	35.978	39.130	35.978
Langtímaskuldir					
Skuldir við lánastofnanir	15	1.014.103	897.552	1.567.750	1.369.064
Skammtímaskuldir					
Skuldir við eigin fyrirtæki		9.424	13.287	0	0
Skammtímahluti lífeyrisskuldbindingar	14	1.325	1.131	1.325	1.131
Næsta árs afborganir langtímaskulda	15	100.725	84.961	126.541	106.345
Fyrirframinnheimtar tekjur		12.614	14.593	12.614	14.593
Aðrar skammtímaskuldir		206.219	191.555	239.446	241.866
		330.306	305.526	379.926	363.935
Skuldir og skuldbindingar samtals		1.383.539	1.239.057	1.986.806	1.768.977
Eigið fé og skuldir samtals		3.333.544	3.202.055	4.108.297	3.908.893
Ábyrgðir og skuldbindingar utan efnahagsreiknings					
	17				

Sjóðstreymisýfirlit 2020

		A hluti			A og B hluti		
	Skýr.	Ársreikningur 2020	Áætlun 2020 með viðaukum	Ársreikningur 2019	Ársreikningur 2020	Áætlun 2020 með viðaukum	Ársreikningur 2019
Rekstrarhreyfingar							
Rekstrarniðurstaða (neikvæð)	13	(12.994)	8.994	160.788	(14.870)	5.050	163.707
Rekstrarliðir sem hafa ekki áhrif á fjárstreymi:							
Afskriftir	8	70.639	71.072	61.083	123.878	128.934	109.690
Verðbætur		29.087	24.005	27.051	50.691	39.877	42.658
Hagnaður af sölu rekstrarfjármuna		(182)	0	0	(5.126)	0	0
Hlutdeild minnihluta í afkomu	13	0	0	0	(3.556)	0	(1.602)
Hækkun lífeyrisskuldbindingar	14	5.080	2.000	2.633	5.080	2.000	2.633
Veltufé frá rekstri		91.630	106.071	251.556	156.096	175.861	317.086
Breytingar á rekstrartengdum eignum og skuldum:							
Fyrirframgreiðsla vegna							
uppgjörs við Brú, breyting	11	3.429	3.428	3.429	3.429	3.428	3.429
Óinnheimtar tekjur, breyting		(26.635)	0	(2.978)	(20.705)	0	(1.718)
Aðrar skammtímakröfur, breyting		37.628	0	31.946	37.701	0	51.526
Skammtímaskuldir, breyting		12.685	0	63.683	(4.399)	0	71.535
Greiðslur vegna lífeyrisskuldbindingar	14	(1.733)	0	(1.397)	(1.733)	0	(1.397)
Samtals		25.374	3.428	94.683	14.292	3.428	123.375
Handbært fé frá rekstri		117.004	109.499	346.239	170.388	179.289	440.461
Fjárfestingarhreyfingar							
Fjárfesting í varanlegum rekstrarfjárm.	8	(154.664)	(165.400)	(241.467)	(325.184)	(310.400)	(459.325)
Söluverð rekstrarfjármuna		282	0	0	35.282	0	0
Eignarhlutir breyting		0	0	(18.546)	0	0	(18.546)
Langtímakröfur, breyting	10	0	0	1.254	0	0	1.254
Langtímakröfur á eigin ft., breyting.....	10	(137.274)	16.424	15.466	0	0	0
Fjárfestingarhreyfingar		(291.656)	(148.976)	(243.294)	(289.902)	(310.400)	(476.617)
Fjármögnunarhreyfingar							
Viðskiptastaða eigin ft., breyting		91.687	(29.839)	(82.120)	0	0	0
Tekin ný langtímalán		187.000	130.000	0	587.000	240.000	0
Afborganir langtímalána	15	(86.150)	(89.081)	(82.213)	(418.809)	(117.275)	(103.065)
Fjármögnunarhreyfingar		192.538	11.080	(164.333)	168.191	122.725	(103.065)
Hækkun, (lækkun) á handbæru fé							
		17.885	(28.397)	(61.388)	48.677	(8.386)	(139.221)
Handbært fé í ársbyrjun		33.037	33.037	94.425	62.044	62.044	201.266
Handbært fé í árslok		50.922	4.640	33.037	110.722	53.658	62.044

Skýringar

1. Upplýsingar um sveitarfélagið

Rangárþing ytra er sveitarfélag á Suðurlandi og var fjöldi íbúa þess 1.744 þann 1. desember 2020. Skrifstofa sveitarfélagsins er að Suðurlandsvegi 1, Hellu.

Mælt er fyrir um grundvallarþætti stjórnsýslu og starfsemi sveitarfélaga í sveitarstjórnarlögum nr. 138/2011.

2. Grundvöllur reikningsskilanna

Ársreikningur Rangárþings ytra árið 2020 hefur að geyma samantekin reikningsskil fyrir þær rekstrareiningar sem falla undir A og B hluta starfsemi sveitarfélagsins sbr. 60. gr. sveitarstjórnarlaga, nr. 138/2011.

Til samræmis við reglugerð um bókhald, fjárhagsáætlanir og ársreikninga sveitarfélaga nr. 1212/2015 er settur fram rekstrarreikningur, efnahagsreikningur, sjóðstreymisfirlit og viðeigandi skýringar.

Til A hluta telst starfsemi sem að hluta eða öllu leyti er fjármögnuð með skatttekjum. Hér er um að ræða Aðalsjóð, en auk hans Eignasjóð og Þjónustustöð. Til B hluta teljast fjárhagslega sjálfstæð fyrirtæki sem að hálfu eða meirihluta eru í eigu sveitarfélagsins, en rekstur þessara fyrirtækja er fjármagnaður með þjónustutekjum. Fyrirtæki sem falla undir B hluta starfsemi sveitarfélagsins eru Leiguíbúðir, Félagslegar íbúðir, Fráveita, Vatnsveita Rangárþing ytra og Ásahrepps bs., Suðurlandsvegur 1-3 hf. og Rangárljós.

Ársreikningurinn er gerður samkvæmt kostnaðarverðsreglu og í samræmi við sveitarstjórnarlög, lög um ársreikninga nr. 3/2006 og reglugerð um bókhald, fjárhagsáætlanir og ársreikninga sveitarfélaga nr. 1212/2015. Ársreikningurinn byggir í meginatriðum á sömu reikningsskilaaðferðum og árið áður.

Stöður í efnahagsreikningi milli rekstrareininga og viðskipti milli þeirra eru felld út í ársreikningnum. Af viðskiptum milli rekstrareininga sveitarfélagsins má nefna álagða fasteignaskatta, húsaleigu Eignasjóðs og önnur innbyrðis viðskipti vegna kaupa á vöru og þjónustu.

Hlutdeild minnihlutaeigenda í eigin fé B hluta fyrirtækja er færð sem sérstakur liður í efnahagsreikningi. Hlutdeild minnihlutaeigenda í afkomu B hluta fyrirtækja er færð sem sérstakur liður í rekstrarreikningi.

3. Mikilvægar reikningsskilaaðferðir

Reikningsskilaaðferðum sem settar eru fram hér á eftir hefur verið beitt með samræmdum hætti á öllum þeim tímabilum sem birt eru í ársreikningnum, nema annað sé tekið fram.

a. Innlausn tekna

Skatttekjur eru færðar til tekna við álagningu þeirra en til lækkunar er færð reiknuð niðurfærsla vegna óinnheimtra skatttekna. Til skatttekna heyra útsvar, fasteignaskattur og framlög úr Jöfnunarsjóði sveitarfélaga, auk annarra tekna sem hafa ígildi skatta, svo sem lóðarleiga.

Tekjur af sölu þjónustu og vöru eru færðar þegar afhending hefur farið fram og kröfuréttur myndast.

Áfallnar vaxtatekjur eru færðar til tekna í samræmi við höfuðstól og skilmála vaxtaberandi krafna. Arðstekjur eru færðar til tekna þegar réttur til þeirra hefur myndast.

Hagnaður eða tap af sölu varanlegra rekstrarfjármuna er reiknað sem mismunur söluverðs og bókfærðs verðs og er hann færður í rekstrarreikning meðal rekstrartekna eða -gjalda, eftir því sem við á.

b. Færsla gjalda

Útgjöld eru færð í ársreikninginn á því tímabili sem til þeirra er stofnað og kröfuréttur seljanda hefur myndast.

c. Verðlags- og gengisviðmið

Eignir og skuldir, sem bundnar eru verðlagsvísitölu eða gengi erlendra gjaldmiðla eru færðar í ársreikninginn miðað við verðlag eða gengi í árslok. Verðlagsbreytingar og gengismunur sem myndast er færður í rekstrarreikning.

3. Mikilvægar reikningsskilaaðferðir, frh.

d. Varanlegir rekstrarfjármunir

Varanlegir rekstrarfjármunir, aðrir en lóðir og lendur sem sveitarfélagið hefur leigutekjur af, eru færðir til eignar í efnahagsreikningi á kostnaðarverði að frádregnum afskriftum. Kostnaðarverð samanstendur af beinum kostnaði sem fellur til við öflun rekstrarfjármuna. Frá kostnaðarverði dragast álögð gatnagerðargjöld og önnur framlög og endurgreiðslur vegna stofnkostnaðar.

Lóðir og lendur sem sveitarfélagið hefur leigutekjur af eru færðar á gagnvirði eða núvirði framtíðarleigutekna samkvæmt fyrirbyggjandi leigusamningum sé það lægra. Lóðir og lendur eru endurmetnar með reglubundnum hætti. Endurmat lóða og lendna er fært á eignfjárreikning.

e. Afskriftir varanlegra rekstrarfjármuna

Afskriftir eru reiknaðar sem fastur hundraðshluti miðað við áætlaðan nýtingartíma rekstrarfjármuna þar til niðurlagsverði er náð. Áætlaður nýtingartími rekstrarfjármuna greinist þannig:

Fasteignir	25 - 40 ár
Veitukerfi	25 ár
Gatnakerfi	25 ár
Vélar, áhöld og tæki	5 - 6 ár

Lóðir og lendur sem sveitarfélagið hefur leigutekjur af eru ekki afskrifaðar.

f. Stofnframlög og eignarhlutir í félögum

Eignarhlutir í félögum og stofnframlög í byggðasamlögum og eigin fyrirtækjum eru færðir á kostnaðarverði að frádreginni óbeinni niðurfærslu. Framlög sveitarfélagsins til byggðasamlaga og ýmissa verkefna teljast hluti kostnaðar vegna viðeigandi málaflokks.

g. Langtímakröfur

Langtímakröfur eru færðar til eignar í samræmi við lánskjör. Næsta árs og gjaldfallnar afborganir langtímakrafna eru færðar í efnahagsreikningi meðal veltufjármuna.

h. Fyrirframgreiðsla til Brúar lífeyrissjóðs

Fyrirframgreiðsla til Brúar lífeyrissjóðs vegna uppgjörs A-deildar á árinu 2018 er færð til eignar og er framlag í lífeyrisaukasjóð gjaldfært á 30 árum en framlag í varúðarsjóð á 20 árum til samræmis við ákvæði reglugerðar nr. 1212/2015.

i. Óinnheimtar tekjur og aðrar kröfur

Óinnheimtar tekjur og aðrar kröfur eru færðar niður til að mæta almennri áhættu sem fylgir kröfueign sveitarfélagsins, en hér er ekki um endanlega afskrift að ræða. Annars vegar er um að ræða niðurfærslu vegna krafna sem sérstaklega hafa verið metnar í tapshættu og hins vegar niðurfærslu til að mæta almennri áhættu. Niðurfærslan er dregin frá viðkomandi liðum í efnahagsreikningi.

j. Handbært fé

Sjóðir og bankainnstæður teljast til handbærs fjár.

k. Lífeyrisskuldbinding

Lífeyrisskuldbinding vegna lífeyrisréttinda starfsmanna sveitarfélagsins er færð sem langtímaskuld í efnahagsreikningi. Áætlaðar næsta árs greiðslur vegna skuldbindingarinnar er færð meðal skammtímaskulda. Skuldbindingin var reiknuð út af tryggingastærðfræðingi í árslok 2020. Breyting á skuldbindingunni á árinu er gjaldfærð í rekstrarreikningi sbr. skýringu 14.

l. Langtímaskuldir

Langtímaskuldir eru færðar í efnahagsreikningi í árslok eins og lánskjör segja til um. Næsta árs afborganir langtímaskulda eru færðar meðal skammtímaskulda.

m. Ábyrgðir og skuldbindingar utan efnahagsreiknings

Upplýsingar um ábyrgðir og skuldbindingar sveitarfélagsins utan efnahagsreiknings eru birtar í skýringu 17.

3. Mikilvægar reikningsskilaaðferðir, frh.

n. Fjárhagsáætlun

Fjárhagsáætlun sveitarfélagsins fyrir árið 2020 er hluti ársreikningsins og er birt í rekstrarreikningi, sjóðstreymisýfirliti og skýringum. Um er að ræða fjárhagsáætlun með viðaukum sem sveitarstjórn hefur samþykkt. Gerð er grein fyrir upphaflega samþykktari fjárhagsáætlun, samþykktum viðaukum og fjárhagsáætlun með viðaukum í skýringu 21.

4. Rekstrartekjur

Rekstrartekjur greinast þannig:

	A hluti			A og B hluti		
	Ársreikningur 2020	Áætlun 2020 með viðaukum	Ársreikningur 2019	Ársreikningur 2020	Áætlun 2020 með viðaukum	Ársreikningur 2019
Útsvar og fasteignaskattur:						
Útsvar.....	919.467	909.608	896.235	919.467	909.608	896.235
Fasteignaskattur.....	346.112	349.207	317.300	343.143	340.125	309.805
Lóðarleiga.....	17.087	16.712	14.510	17.087	16.712	14.510
	<u>1.282.665</u>	<u>1.275.527</u>	<u>1.228.044</u>	<u>1.279.696</u>	<u>1.266.445</u>	<u>1.220.549</u>
Framlög Jöfnunarsjóðs:						
Framlag vegna fasteignaskatts.....	101.178	93.270	101.167	101.178	93.270	101.167
Framlag vegna útgjaldajöfnunar....	75.986	64.234	138.118	75.986	64.234	138.118
Framlög vegna grunnskóla.....	85.698	84.619	75.680	85.698	84.619	75.680
Framlag vegna fjárhagserfiðleika..	16.478	0	0	16.478	0	0
Önnur framlög.....	10.483	10.000	8.251	10.483	10.000	8.251
	<u>289.822</u>	<u>252.123</u>	<u>323.216</u>	<u>289.822</u>	<u>252.123</u>	<u>323.216</u>
Skatttekjur samtals	<u>1.572.487</u>	<u>1.527.650</u>	<u>1.551.260</u>	<u>1.569.518</u>	<u>1.518.568</u>	<u>1.543.765</u>
Aðrar tekjur:						
Aðrar tekjur.....	286.417	308.097	303.405	498.855	479.677	467.415
Söluhagnaður.....	182	0	0	5.126	0	0
	<u>286.599</u>	<u>308.097</u>	<u>303.405</u>	<u>503.981</u>	<u>479.677</u>	<u>467.415</u>
Rekstrartekjur samtals.....	<u>1.859.086</u>	<u>1.835.747</u>	<u>1.854.665</u>	<u>2.073.499</u>	<u>1.998.245</u>	<u>2.011.180</u>

Skýringar, frh.:

5. Laun og launatengd gjöld

Laun og launatengd gjöld greinast þannig:

	A hluti			A og B hluti		
	Ársreikningur 2020	Áætlun 2020 með viðaukum	Ársreikningur 2019	Ársreikningur 2020	Áætlun 2020 með viðaukum	Ársreikningur 2019
Laun	280.053	280.963	241.777	288.541	290.216	249.629
Launatengd gjöld	62.761	58.495	53.274	64.631	58.495	54.908
Áfallið orlof, breyting	6.089	0	2.111	6.089	0	2.111
Annar áfallinn launakostnaður	689.904	669.325	586.328	689.904	669.325	586.328
Framlög vegna uppgjors						
A deildar Brúar lífeyrissjóðs	3.429	3.428	3.429	3.429	3.428	3.429
	1.042.236	1.012.211	886.918	1.052.594	1.021.464	896.405
Breyting á lífeyrisskuldbindingu ...	5.080	2.000	2.633	5.080	2.000	2.633
Laun og launatengd gj. samtals ...	1.047.315	1.014.211	889.551	1.057.674	1.023.464	899.038

Byggðasamlagið Oddi bs. annast rekstur grunnskóla og leikskóla í sveitarfélaginu. Hlutdeild sveitarfélagsins í launakostnaði byggðasamlagsins er flokkuð sem annar áfallinn launakostnaður í ársreikningi sveitarfélagsins.

	2020	2019
Fjöldi starfsmanna í árslok.....	166	146
Fjöldi stöðugilda í árslok.....	123	117
Ársverk.....	129	116
Laun sveitarstjóra og sveitarstjórnar.....	30.874	31.612

6. Fjármunatekjur og fjármagnsgjöld

	A hluti			A og B hluti		
	Ársreikningur 2020	Áætlun 2020 með viðaukum	Ársreikningur 2019	Ársreikningur 2020	Áætlun 2020 með viðaukum	Ársreikningur 2019
Vaxtatekjur og verðbætur.....	2.092	5.642	6.057	2.210	5.706	6.509
Arður af eignarhlutum.....	0	6.750	5.739	0	6.750	5.739
Vaxtagjöld og verðbætur	(82.084)	(65.251)	(81.156)	(118.217)	(99.106)	(113.866)
Vextir frá eigin fyrirtækjum.....	7.907	9.942	6.934	0	0	0
Fjármunat. og (fjármagnsgj.) samt.....	(72.086)	(42.917)	(62.426)	(116.007)	(86.650)	(101.617)

Skýringar, frh.:

7. Heildaryfirlit um rekstur

Rekstur málaflokka, stofnana og fyrirtækja sveitarfélagsins greinist þannig. Í yfirlitinu eru birtar upplýsingar um rekstrartekjur að frádregnum rekstrargjöldum viðkomandi rekstrareininga.

	Ársreikningur 2020	Áætlun 2020 með viðaukum	Ársreikningur 2019
Aðalsjóður:			
Skatttekjur	1.593.908	1.545.661	1.569.904
Félagsþjónusta	(109.404)	(109.313)	(107.602)
Heilbrigðismál	(2.207)	(2.233)	(2.293)
Fræðslu- og uppeldismál	(1.005.160)	(968.304)	(847.430)
Menningarmál	(17.483)	(19.691)	(24.952)
Æskulýðs- og íþróttamál	(201.112)	(202.695)	(174.138)
Brunamál og almannavarnir	(31.990)	(32.024)	(28.190)
Hreinlætismál	(21.579)	(11.954)	(17.675)
Skipulags- og byggingarmál	(28.088)	(27.078)	(26.454)
Umferðar- og samgöngumál	(83.415)	(90.481)	(62.978)
Umhverfismál	(25.225)	(25.155)	(32.913)
Atvinnumál	(19.350)	(19.892)	(9.178)
Sameiginlegur kostnaður	(153.993)	(149.920)	(137.168)
Lífeyrisskuldbinding, breyting	(11.249)	(9.700)	(8.781)
Fjármunatekjur og fjármagnsgjöld	(6.037)	37.062	10.722
Aðalsjóður samtals	(122.383)	(85.717)	100.874
A hluta stofnanir:			
Eignasjóður	118.178	94.404	63.728
Þjónustustöð	(8.789)	307	(3.815)
A hluti samtals	(12.994)	8.994	160.788
B hluta fyrirtæki:			
Vatnsveita Rangárbings ytra og Ásahrepps bs.	18.406	21.025	25.043
Suðurlandsvegur 1-3 hf.	(22.307)	(15.315)	(19.910)
Leiguíbúðir	4.900	(236)	(2.311)
Félagslegar íbúðir	(4.325)	(1.753)	(5.394)
Fráveita	(3.675)	(9.500)	2.138
Rangárljós	1.569	1.835	1.751
Hlutdeild minnihluta í afkomu	3.556	0	1.602
A og B hluti samtals	(14.870)	5.050	163.707

Skýringar, frh.:

8. Varanlegir rekstrarfjármunir

a. Bókfært verð

Varanlegir rekstrarfjármunir greinast þannig:

	Fasteignir og lóðir	Gatnakerfi	Vélar, áhöld og tæki	Samtals
A hluti				
Heildarverð 1.1. 2020	2.276.143	455.355	94.924	2.826.422
Afskrifað áður	(901.298)	(112.303)	(62.841)	(1.076.442)
Bókfært verð 1.1. 2020	1.374.845	343.052	32.083	1.749.980
Viðbót á árinu	99.375	47.902	7.387	154.664
Selt á árinu	(100)	0	0	(100)
Afskrifað á árinu	(41.239)	(18.101)	(11.299)	(70.639)
Bókfært verð 31.12. 2020	1.432.882	372.853	28.171	1.833.906
Samtals heildarverð 31.12. 2020	2.374.520	503.257	102.311	2.980.088
Afskrifað samtals	(941.639)	(130.404)	(74.140)	(1.146.183)
Bókfært verð 31.12. 2020	1.432.882	372.853	28.171	1.833.906
Afskriftahlutföll	0-4%	4%	15-20%	
A og B hluti				
Heildarverð 1.1. 2020	3.379.762	1.518.082	94.924	4.992.768
Afskrifað áður	(1.113.775)	(576.775)	(62.841)	(1.753.391)
Bókfært verð 1.1. 2020	2.265.987	941.308	32.083	3.239.378
Viðbót á árinu	157.622	160.175	7.387	325.184
Selt/fært út á árinu	(30.156)	0	0	(30.156)
Afskrifað á árinu	(67.104)	(45.475)	(11.299)	(123.878)
Bókfært verð 31.12. 2020	2.326.348	1.056.008	28.171	3.410.527
Samtals heildarverð 31.12. 2020	3.504.885	1.678.257	102.311	5.317.952
Afskrifað samtals	(1.178.537)	(622.249)	(74.140)	(1.907.425)
Bókfært verð 31.12. 2020	2.326.348	1.056.008	28.171	3.410.527
Afskriftahlutföll	0-4%	4%	15-20%	

Skýringar, frh.:

8. Varanlegir rekstrarfjármunir, frh.

b. Fjárfesting

Fjárfesting í varanlegum rekstrarfjármunum á árinu sundurliðast þannig:

	Fjárfesting 2020	Áætlun 2020 með viðaukum
A hluti		
Fasteignir:		
Íþróttahúsið Hellu.....	75.189	75.000
Laufskálar 2.....	10.500	10.000
Lundur.....	9.000	9.000
Viðbygging grunnskóla og leikskóli á Hellu.....	4.686	5.000
	<u>99.375</u>	<u>99.000</u>
Gatnakerfi og opin svæði:		
Gatnaframkvæmdir	31.348	36.900
Gatnagerðargjöld	(5.614)	0
	<u>25.734</u>	<u>36.900</u>
Göngustígar og útivistarsvæði.....	5.233	6.000
Framkvæmdakostnaður við Oddabrú.....	16.935	15.000
Áhöld og tæki:		
Þjónustustöð, vélar og tæki.....	7.387	8.500
A hluti samtals.....	<u>154.664</u>	<u>165.400</u>
B hluti		
Vatnsveita Rangárbings ytra og Ásahrepps bs.:		
Framkvæmdakostnaður.....	117.505	120.000
Álögð heimtaugargjöld á árinu.....	(8.164)	0
	<u>109.341</u>	<u>120.000</u>
Félagslegar íbúðir:		
Keyptar íbúðir.....	24.900	25.000
	<u>24.900</u>	<u>25.000</u>
Suðurlandsvegur 1-3 hf.:		
Framkvæmdakostnaður	34.036	0
Hluttur ríkiseigna í framkvæmdunum.....	(690)	0
	<u>33.346</u>	<u>0</u>
Rangárljós:		
Framkvæmdakostnaður.....	5.000	0
Álögð tengigjöld.....	(2.067)	0
	<u>2.933</u>	<u>0</u>
B hluti samtals	<u>170.520</u>	<u>145.000</u>
Samtals A og B hluti	<u>325.184</u>	<u>310.400</u>

Skýringar, frh.:

8. Varanlegir rekstrarfjármunir, frh.

c. Fasteignamat og váttryggingaverð

Fasteignamat og váttryggingarverð varanlegra rekstrarfjármuna skiptist þannig í árslok 2020:

	A hluti	A og B hluti
Fasteignamat.....	1.263.779	1.838.461
Brunabótamat fasteigna.....	3.954.780	5.334.370
Váttryggingaverðmæti lausafjármuna.....	472.106	472.106
Váttryggingaverðmæti veitumannvirkja.....	0	1.408.952

9. Stofnframlög og eignarhlutir í félögum

Stofnframlög og eignarhlutir í félögum greinast þannig:

	Eignarhlutur		Bókfært verð	
	A hluti	A og B hluti	A hluti	A og B hluti
Samtök sunnlenskra sveitarfélaga			9.561	9.561
Brunavarnir Rangárvallasýslu bs.	45,8%	45,8%	17.797	17.797
Sorpstöð Rangárvallasýslu bs.	43,6%	43,6%	30.485	30.485
Eignarhaldsfélag Suðurlands hf. A-bréf	2,1%	2,1%	1.877	1.877
Eignarhaldsfélag Suðurlands hf. B-bréf	3,8%	3,8%	8.376	8.376
Strandarvöllur ehf.	17,9%	17,9%	13.450	13.450
Rangárbakkar, hestamiðstöð Suðurlands ehf.	7,2%	7,2%	5.207	5.207
Sælubúið ehf.	52,5%	52,5%	748	748
Landskerfi bókasafna hf.	0,3%	0,3%	376	376
Lánasjóður sveitarfélaga ohf.	1,7%	1,7%	152.019	152.019
Rangárhöllin ehf.	16,1%	16,1%	18.000	18.000
Suðurlandsvegur 1-3 hf.	69,0%	69,0%	397.939	0
Vatnsveita Rangárbings ytra og Ásahrepps bs.	81,8%	81,8%	123.378	0
Rangárljós	100,0%	100,0%	142.620	0
Lundartún hses.			12.089	12.089
Háskólafélag Suðurlands ehf.	7,8%	7,8%	5.882	5.882
Önnur félög			2.804	2.804
			942.608	278.671
Niðurfærsla eignarhluta			(15.162)	(15.162)
Stofnframlög og eignarhlutir í félögum samtals			927.446	263.509

10. Langtímakröfur á eigin fyrirtæki

Breyting langtímakrafna A hluta á B hluta greinist þannig:

	A hluti
Staða langtímakrafna í ársbyrjun	68.095
Afborgun langtímakrafna á árinu	(16.726)
Veitt ný lán.....	154.000
Verðbætur.....	2.376
Langtímakröfur samtals, þ.m.t. næsta árs afborganir	207.745
Næsta árs afborganir og gjaldfallnar afborganir.....	(9.447)
	198.298

Afborganir af langtímakröfum greinast þannig á næstu ár:

Árið 2021	9.447
Árið 2022	9.872
Árið 2023	9.681
Árið 2024	10.117
Árið 2025	10.572
Afborgun síðar.....	158.056
Langtímakröfur samtals, þ.m.t. næsta árs afborganir	207.745

Reiknaðir eru 4,5% ársvextir á langtímakröfur á eigin fyrirtæki, en lánin eru bundin vísitölu neysluverðs.

11. Fyrirframgreiðsla til Brúar lífeyrissjóðs

Fyrirframgreidd framlög vegna uppgjörs við Brú lífeyrissjóð á árinu 2018 eru færð til eignar í efnahagsreikningi sem fyrirframgreiddur kostnaður. Sá hluti sem verður gjaldfærður á árinu 2021 er færður meðal veltufjármuna, en það sem kemur til gjaldfærslu síðar er fært meðal fastafjármuna. Gjaldfærslur vegna uppgjörsins eru færðar meðal launa og launatengdra gjalda í rekstrarreikningi.

Gjaldfærslur vegna uppgjörsins og staða fyrirframgreiðslunnar greinast þannig á árinu:

	A hluti	A og B hluti
Staða fyrirframgreiðslu í ársbyrjun	89.241	89.241
Gjaldfært á árinu	(3.429)	(3.429)
Staða fyrirframgreiðslu í árslok	85.812	85.812
Fyrirframgreiðsla greinist þannig í efnahagsreikningi:		
Næsta árs gjaldfærsla, færð meðal veltufjármuna	3.429	3.429
Langtímahluti fyrirframgreiðslu	82.383	82.383
Samtals í efnahagsreikningi	85.812	85.812
Fyrirframgreiðsla skiptist þannig í árslok:		
Framlag í lífeyrisaukasjóð	77.991	77.991
Framlag í varúðarsjóð	7.821	7.821
	85.812	85.812

Við útreikning á skuldaviðmiði er heimilt að draga frá bókfært verð fyrirframgreiðslu til Brúar lífeyrissjóðs.

12. Óinnheimtar tekjur

Óinnheimtar tekjur greinast þannig:

	A hluti	A og B hluti
Óinnheimtar skatttekjur, heild.....	214.499	214.499
Niðurfærsla óinnheimtra skatttekna.....	(71.424)	(71.424)
Óinnheimtar skatttekjur að frádreginni niðurfærslu.....	143.075	143.075
Óinnheimtar aðrar tekjur, heild.....	19.779	26.516
Niðurfærsla óinnheimta annarra tekna.....	(10.242)	(10.842)
Óinnheimtar aðrar tekjur að frádreginni niðurfærslu.....	9.537	15.674
Óinnheimtar tekjur í árslok	152.612	158.749

Niðurfærsla óinnheimtra tekna greinist þannig:

	A hluti			B hluti	A og B hluti
	Skatttekjur	Aðrar tekjur	Samtals	Aðrar tekjur	Samtals
Niðurfærsla í ársbyrjun.....	53.024	8.400	61.424	600	62.024
Niðurfærsla, breyting á árinu.....	18.400	1.842	20.242	0	20.242
Niðurfærsla í árslok	71.424	10.242	81.666	600	82.266

Skýringar, frh.:

13. Eigið fé

Yfirlit um eiginfjárreikning:

	A hluti	A og B hluti	Hlutdeild minnihluta	A og B hluti samtals
Eigið fé 1.1.	1.962.999	1.962.529	177.388	2.139.917
Rekstrarniðurstaða ársins	(12.994)	(14.870)	(3.556)	(18.426)
Eigið fé 31.12.	1.950.005	1.947.659	173.832	2.121.491

14. Lífeyrisskuldbinding

Á sveitarfélaginu hvílir skuldbinding vegna lífeyrisréttinda starfsmanna sveitarfélagsins. Reiknuð hækkun á árinu á lífeyrisréttindum sem byggð er á útreikningi tryggingarstærðfræðings er færð í rekstrarreikning og til hækkunar á lífeyrisskuldbindingunni. Greiddur lífeyrir á árinu er færður til lækkunar á lífeyrisskuldbindingunni. Breyting lífeyrisskuldbindingar á árinu greinist þannig:

	A hluti	A og B hluti
Lífeyrisskuldbinding í ársbyrjun	37.109	37.109
Framlag vegna lífeyrisgreiðslna.....	(1.733)	(1.733)
Reiknuð hækkun lífeyrisskuldbindingar á árinu.....	5.080	5.080
Lífeyrisskuldbinding 31.12. 2020.....	40.455	40.455
Skammtíamhluti lífeyrisskuldbindingar.....	(1.325)	(1.325)
Langtíamhluti lífeyrisskuldbindingar í árslok 2020.....	39.130	39.130

Núvirði áætlaðs framlags vegna lífeyrisgreiðslna greinist þannig á næstu ár:

Árin 2021-2025.....	6.878	6.878
Árin 2026-2030.....	7.852	7.852
Árin 2031-2035.....	8.174	8.174
	22.904	22.904
Síðar.....	17.551	17.551
	40.455	40.455

Skýringar, frh.:

15. Skuldir við lánastofnanir

Breyting langtímalána á árinu greinist þannig:

	Óverðtryggð lán	Verðtryggð lán	Samtals
A hluti:			
Staða lána í ársbyrjun	3.463	979.050	982.512
Tekin ný lán.....	0	187.000	187.000
Afborganir af lánum	(437)	(85.712)	(86.150)
Verðbætur	0	31.464	31.464
	3.025	1.111.802	1.114.827
Næsta árs afborgun	(437)	(100.287)	(100.725)
Langtímaskuldir í árslok.....	2.588	1.011.514	1.014.103
A og B hluti:			
Staða lána í ársbyrjun	3.463	1.471.947	1.475.409
Tekin ný lán.....		587.000	587.000
Afborganir af lánum	(437)	(418.372)	(418.809)
Verðbætur	0	50.691	50.691
	3.025	1.691.266	1.694.291
Næsta árs afborgun	(437)	(126.103)	(126.541)
Langtímaskuldir í árslok.....	2.588	1.565.162	1.567.750

Afborganir af langtímaskuldum greinast þannig á næstu ár:

	A hluti	A og B hluti
Árið 2021	100.725	126.541
Árið 2022	104.180	130.397
Árið 2023	107.799	134.289
Árið 2024	91.270	118.039
Árið 2025	54.154	81.208
Síðar	656.701	1.103.818
Langtímaskuldir samtals, þ.m.t. næsta árs afborganir	1.114.827	1.694.291

Afborgunarskilmálar af 62,0 millj. kr. láni sem tekið var á árinu 2004 eru þannig að 1/40 greiðist á 6 mánaða fresti í 10 skipti, þ.e. í 5 ár og skal þá greiða lánið upp, eða 31/40 hluta lánsins. Framlengingarheimild er til staðar í lánssamningnum til 5 ára í senn til allt að 15 ára. Gert er ráð fyrir að heimildin verði nýtt við útreikning afborgana á næstu ár.

Veðsetningar

Íbúðir í eigu sveitarfélagsins að bókfærðu virði 218 millj. kr. eru veðtryggðar fyrir skuldum að eftirstöðum 113 millj. kr. í árslok 2020. Sveitarfélagið hefur veitt Lánasjóði sveitarfélaga veð í staðgreiðslutekjum fyrir skuldum að eftirstöðum að fjárhæð 953 millj. kr. í árslok 2020.

16. Heildaryfirlit um samantekna fjárhagsstöðu A og B hluta í árslok

Eignir, skuldir og eigið fé sveitarfélagsins greinist þannig:

	Eignarhluti	Eignir	Skuldir	Eigið fé
A hluti	100,00%	3.333.544	1.383.539	1.950.005
Vatnsveita Rangárbings ytra og Ásahrepps bs.	81,76%	391.530	165.556	225.974
Suðurlandsvegur 1-3 hf.	69,01%	482.944	208.109	274.835
Leiguíbúðir	100,00%	78.099	99.402	(21.303)
Félagslegar íbúðir	100,00%	140.148	127.117	13.031
Fráveita	100,00%	121.383	102.421	18.962
Rangárljós	100,00%	151.034	933	150.101
Bakfærðir eignarhlutir í B hluta		(663.937)	0	(663.937)
Millifærslur, innbyrðis staða		(230.652)	(230.652)	0
Samtals		3.804.093	1.856.425	1.947.658
Hlutdeild minnihluta eigenda		304.204	130.382	173.833
Heildarstaða sveitarfélagsins í árslok		4.108.297	1.986.806	2.121.491

17. Ábyrgðir og aðrar skuldbindingar utan efnahagsreiknings

Byggðasamlög og önnur samstarfsverkefni:

Sveitarfélagið er ásamt öðrum sveitarfélögum aðili að eftirtöldum byggðasamlögum og öðrum samstarfsverkefnum:

Bergrisinn bs.

Félags- og skólaþjónusta Rangárvalla- og Vestur-Skaftafellssýslu bs.

Byggðasamlagið Oddi bs.

Húsakynni bs.

Tónlistarskóli Rangæinga

Sorpstöð Rangárvallasýslu bs.

Sorpstöð Suðurlands bs.

Brunavarnir Rangæinga bs.

Heilbrigðiseftirlit Suðurlands

Héraðsnefnd Rangæinga

Byggðasafnið í Skógum

Héraðsskjalasafnið í Skógum

Sveitarfélögin bera hlutfallslega ábyrgð á skuldum og skuldbindingum byggðasamlaganna og samstarfsverkefnum miðað við íbúatölu.

Hjúkrunar- og dvalarheimilið Lundur:

Sveitarfélagið hefur staðið að byggingu hjúkrunar- og dvalarheimilisins Lundar. Heimilið er rekið sem sjálfstæð stofnun en vistgjöldum er ætlað að standa undir rekstrarkostnaði þess. Gerð eru sérstök reikningsskil fyrir stofnunina.

Sveitarfélagið hefur ábyrgst ásamt Ásahreppi yfirdráttarheimild vegna rekstrar hjúkrunar- og dvalarheimilisins Lundar, allt að 10,0 millj. kr. Staða yfirdráttarins í árslok 2020 nemur 2,7 millj. kr.

Sveitarfélagið hefur ábyrgst yfirdráttarlán Byggingarsjóðs Lundar allt að 55,0 millj. kr. Staða yfirdráttarins í árslok 2020 nemur 49,4 millj. kr.

17. Ábyrgðir og aðrar skuldbindingar utan efnahagsreiknings frh.

Aðrar ábyrgðarskuldbindingar:

Sveitarfélagið hefur veitt veð í tekjum sínum á grundvelli 2. mgr. 68. gr. sveitarstjórnarlaga til tryggingar vegna lántöku Byggðasafnsins í Skógum hjá Lánasjóði sveitarfélaga ásamt öðrum sveitarfélögum sem standa að safninu. Eftirstöðvar lánanna nema 149,4 millj. kr. í árslok 2020.

Sveitarfélagið hefur veitt veð í tekjum sínum á grundvelli 2. mgr. 68. gr. sveitarstjórnarlaga til tryggingar vegna lántöku Byggðasamlagsins Odda hjá Lánasjóði sveitarfélaga ásamt Ásahreppi. Eftirstöðvar lánsins nema 105,1 millj. kr. í árslok 2020.

Sveitarfélagið hefur veitt veð í tekjum sínum á grundvelli 2. mgr. 68. gr. sveitarstjórnarlaga til tryggingar vegna lántöku Brunavarna Rangárvallasýslu bs. hjá Lánasjóði sveitarfélaga ásamt öðrum aðildarsveitarfélögum byggðasamlagsins. Eftirstöðvar lánsins nema 92,5 millj. kr. í árslok 2020.

Sveitarfélagið hefur veitt veð í tekjum sínum á grundvelli 2. mgr. 68. gr. sveitarstjórnarlaga til tryggingar vegna lántöku Sorpstöðvar Rangárvallasýslu bs. hjá Lánasjóði sveitarfélaga ásamt öðrum aðildarsveitarfélögum byggðasamlagsins. Eftirstöðvar lánanna nema 237,9 millj. kr. í árslok 2020.

Á árinu 2005 var eignarhlutur sveitarfélagsins í Hitaveitu Rangæinga seldur til Orkuveitu Reykjavíkur. Við söluna yfirtók Orkuveitan allar skuldir hitaveitunnar, en ábyrgð sveitarfélagsins á yfirteknum lánum hefur ekki verið aflétt. Eftirstöðvar lánanna nema 329,5 millj. kr. í árslok 2020.

Á sveitarfélaginu hvílir skuldbinding vegna lífeyrisréttinda starfsmanna Tónlistarskóla Rangæinga í hlutfalli við kostnaðarþátttöku sveitarfélagsins í rekstri skólans. Áfallin lífeyrisskuldbinding vegna starfsmanna skólans samkvæmt tryggingafræðilegri úttekt í árslok 2020 nemur 45,4 millj. kr. Skuldbindingin er ekki færð til skuldar í ársreikningi sveitarfélagsins.

18. Tengdir aðilar

Aðal- og varamenn í sveitarstjórn auk æðstu stjórnenda sveitarfélagsins eru skilgreindir sem tengdir aðilar sveitarfélagsins. Makar þessara aðila og ófjárráða börn og aðrir fjárhagslega háðir einstaklingar falla einnig undir skilgreininguna ásamt fyrirtækjum í eigu eða undir stjórn þessara aðila.

Sveitarfélagið hefur átt viðskipti við tengda aðila á árinu. Viðskipti sveitarfélagsins við tengda aðila eru á sömu forsendum og þegar um ótengda aðila er að ræða og eru skilyrði og skilmálar viðskiptanna sambærileg og við ótengda aðila. Við ákvörðun um viðskipti við tengda aðila er farið að hæfisreglum 20. gr. sveitarstjórnarlaga.

19. Áhrif Covid-19

Covid-19 heimsfaraldurinn sem gengið hefur yfir undanfarna mánuði hefur haft veruleg áhrif á mörgum sviðum um allan heim þar með talið efnahagsleg. Enn ríkir óvissa um endanleg áhrif faraldursins s.s. vegna þess að ekki er vitað hve lengi hann mun vara og hver áhrifin verða eftir að honum lýkur. Áhrif faraldursins á rekstur sveitarfélagsins á árinu 2020 eru ekki metin veruleg.

Það er mat stjórnenda sveitarfélagsins að greiðsluhæfi þess sé ekki skert vegna áhrifa Covid-19. Til að mæta skammtímasveiflum í sjóðsflæði hefur sveitarfélagið handbært fé í árslok 2020 að fjárhæð 110,7 millj. kr. til ráðstöfunar og hefur tryggt sér aðgang að lánalínu að fjárhæð 95,0 millj. kr. sem ekki hefur verið dregið á nema til að jafna sveiflur í sjóðsstöðu innan mánaðar.

Skýringar, frh.:

20. Lykiltölur

Yfirlit um lykiltölur A hluta síðustu fimm ár á verðlagi hvers árs.

	Áætlun	Ársreikningar				
	2020	2020	2019	2018	2017	2016
Fjárhagsleg viðmið sveitarstjórnarlaga:						
Jafnsvægisregla - rekstrarjöfnuður.....	368.317	346.330	480.539	503.774	407.901	396.724
Skuldaviðmið, skv. reglugerð*.....	45,5%	53,4%	40,4%	40,7%	75,8%	71,7%
Ýmsar lykiltölur						
Í hlutfalli við rekstrartekjur:						
Rekstrarniðurstaða fyrir afskriftir.....	6,7 %	7,0 %	15,3 %	17,0 %	13,4 %	18,4 %
Rekstrarniðurstaða	0,5 %	(0,7 %)	8,7 %	11,1 %	7,4 %	12,2 %
Veltufé frá rekstri	5,8 %	4,9 %	13,6 %	16,5 %	11,9 %	16,3 %
Fjárfesting í varanlegum rekstrarfj.....	9,0 %	8,3 %	13,0 %	6,3 %	6,3 %	7,5 %
Skuldahlutfall.....	67,0 %	74,4 %	66,8 %	74,5 %	76,8 %	74,8 %
Önnur hlutföll						
Langtímaskuldir í hlutfalli við						
veltufé frá rekstri mælt í árum	8,97	11,07	3,57	3,24	4,25	3,48
Veltufé frá rekstri í hlutfalli við						
afborganir skulda og skuldbindinga.....	1,19	1,06	3,06	3,12	1,77	2,30
Veltufjárhluftall	1,22	0,88	1,27	1,46	0,90	1,13
Eiginfjárhluftall	60,9 %	58,5 %	61,3 %	56,8 %	54,8 %	54,9 %
Í hlutfalli við rekstrartekjur:						
Útsvar	49,5 %	49,5 %	48,3 %	46,3 %	46,3 %	44,4 %
Fasteignaskattur	19,0 %	18,6 %	17,1 %	15,7 %	14,9 %	15,0 %
Framlög Jöfnunarsjóðs.....	13,7 %	15,6 %	17,4 %	18,1 %	20,7 %	20,9 %
Lóðarleiga.....	0,9 %	0,9 %	0,8 %	0,7 %	0,7 %	0,7 %
Skatttekjur samtals.....	83,2 %	84,6 %	83,6 %	80,8 %	82,6 %	80,9 %
Aðrar tekjur	16,8 %	15,4 %	16,4 %	19,2 %	17,4 %	19,1 %
Rekstrartekjur samtals	100,0 %	100,0 %	100,0 %	100,0 %	100,0 %	100,0 %
Laun og launatengd gjöld	(55,1%)	(56,1%)	(47,8%)	(45,5%)	(48,7%)	(44,9%)
Lífeyrisskuldbinding, hækkun	(0,2%)	(0,3%)	(0,1%)	(0,1%)	(0,2%)	(0,3%)
Annar rekstrarkostnaður	(38,1%)	(36,7%)	(36,7%)	(37,4%)	(37,6%)	(36,4%)
Rekstrarniðurstaða fyrir afskriftir.....	6,7 %	7,0 %	15,3 %	17,0 %	13,4 %	18,4 %
Afskriftir	(3,9%)	(3,8%)	(3,3%)	(3,4%)	(3,5%)	(3,4%)
Fjármunatekjur og fjármagnsgjöld	(2,3%)	(3,9%)	(3,4%)	(2,5%)	(2,5%)	(2,7%)
Rekstrarniðurstaða	0,5 %	(0,7%)	8,7 %	11,1 %	7,4 %	12,2 %

*Útreikningur skuldaviðmiðs miðar við gildandi reglur fyrir hvert ár. Síðasta breyting tók gildi 2018.

Skýringar, frh.:

20. Lykiltölur, frh.:

Yfirlit um lykiltölur A hluta síðustu fimm ár á verðlagi hvers árs, frh.

	Áætlun	Ársreikningar				
	2020	2020	2019	2018	2017	2016
Í þúsundum krónum á íbúa:						
Rekstur:						
Skatttekjur.....	898	902	921	884	845	790
Aðrar tekjur	181	164	180	210	178	186
Laun og launatengd gjöld	(594)	(598)	(527)	(497)	(499)	(439)
Lífeyrisskuldbinding, hækkun	(2)	(3)	(2)	(1)	(2)	(3)
Annar rekstrarkostnaður.....	(411)	(391)	(404)	(409)	(385)	(355)
Afskriftir.....	(42)	(41)	(36)	(38)	(36)	(34)
Fjármunatekjur og (fjármagnsgjöld)	(25)	(41)	(37)	(27)	(26)	(27)
Rekstrarniðurstaða	5	(7)	95	122	76	119
Efnahagur:						
Eignir	1.851	1.911	1.901	1.888	1.739	1.622
Eigið fé	1.128	1.118	1.166	1.073	953	891
Skuldir og skuldbindingar	724	793	736	815	786	731
Sjóðstreymi:						
Veltufé frá rekstri	62	53	149	180	122	159
Handbært fé frá rekstri.....	64	67	206	52	153	134
Íbúafjöldi:						
Íbúafjöldi 1. desember.....	1.701	1.744	1.684	1.631	1.599	1.544

Skýringar, frh.:

20. Lykiltölur, frh.:

Yfirlit um lykiltölur A og B hluta síðustu fimm ár á verðlagi hvers árs.

	Áætlun	Ársreikningar				
	2020	2020	2019	2018	2017	2016
Fjárhagsleg viðmið sveitarstjórnarlaga:						
Jafnsvægisregla - rekstrarjöfnuður.....	402.534	382.614	538.964	562.331	429.002	396.605
Skuldaviðmið, skv. reglugerð*.....	77,1%	74,0%	66,9%	56,3%	97,1%	100,1%
Ýmsar lykiltölur						
Í hlutfalli við rekstrartekjur:						
Rekstrarniðurstaða fyrir afskriftir.....	11,0 %	10,7 %	18,6 %	23,0 %	17,6 %	21,7 %
Rekstrarniðurstaða	0,3 %	(0,7 %)	8,1 %	11,5 %	7,9 %	11,5 %
Veltufé frá rekstri	8,8 %	7,5 %	15,8 %	14,9 %	14,4 %	17,3 %
Fjárfesting í varanlegum rekstrarfj.....	15,5 %	15,7 %	22,8 %	7,9 %	15,8 %	12,2 %
Skuldahlutfall.....	91,7 %	95,8 %	88,0 %	86,7 %	98,1 %	101,2 %
Önnur hlutföll						
Langtímaskuldir í hlutfalli við						
veltufé frá rekstri mælt í árum	8,61	10,04	4,32	4,73	4,98	4,71
Veltufé frá rekstri í hlutfalli við						
afborganir skulda og skuldbindinga.....	1,50	0,37	3,08	2,17	1,79	2,03
Veltufjárhluftall	0,68	0,93	0,88	1,77	0,82	0,93
Eiginfjárhluftall	53,3 %	51,6 %	54,7 %	52,3 %	47,6 %	45,7 %
Í hlutfalli við rekstrartekjur:						
Útsvar	45,5 %	44,3 %	44,6 %	40,7 %	42,5 %	41,0 %
Fasteignaskattur	17,0 %	16,5 %	15,4 %	13,4 %	13,2 %	13,3 %
Framlög Jöfnunarsjóðs.....	12,6 %	14,0 %	16,1 %	15,9 %	19,0 %	19,3 %
Lóðarleiga.....	0,8 %	0,8 %	0,7 %	0,6 %	0,6 %	0,6 %
Skatttekjur samtals.....	76,0 %	75,7 %	76,8 %	70,7 %	75,4 %	74,2 %
Aðrar tekjur	24,0 %	24,3 %	23,2 %	29,3 %	24,6 %	25,8 %
Rekstrartekjur samtals	100,0 %	100,0 %	100,0 %	100,0 %	100,0 %	100,0 %
Laun og launatengd gjöld	(51,0%)	(50,8%)	(44,6%)	(40,5%)	(45,3%)	(42,0%)
Lífeyrisskuldbinding, hækkun	(0,2%)	(0,2%)	(0,1%)	(0,1%)	(0,2%)	(0,3%)
Annar rekstrarkostnaður	(37,7%)	(38,3%)	(36,7%)	(36,4%)	(36,9%)	(36,0%)
Rekstrarniðurstaða fyrir afskriftir.....	11,0 %	10,7 %	18,6 %	23,0 %	17,6 %	21,7 %
Afskriftir	(6,5%)	(6,0%)	(5,5%)	(5,3%)	(5,6%)	(5,3%)
Fjármunatekjur og fjármagnsgjöld	(4,3%)	(5,6%)	(5,1%)	(5,9%)	(4,3%)	(5,0%)
Hlutdeild í hlutdeildarfélagum.....	0,0 %	0,2 %	0,1 %	(0,2%)	0,1 %	0,0 %
Rekstrarniðurstaða	0,3 %	(0,7%)	8,1 %	11,5 %	7,9 %	11,5 %

*Útreikningur skuldaviðmiðs miðar við gildandi reglur fyrir hvert ár. Síðasta breyting tók gildi 2018.

Skýringar, frh.:

20. Lykiltölur, frh.:

Yfirlit um lykiltölur A og B hluta síðustu fimm ár á verðlagi hvers árs, frh.

Í þúsundum krónum á íbúa:	Áætlun	Ársreikningar				
	2020	2020	2019	2018	2017	2016
Rekstur:						
Skatttekjur.....	893	900	917	878	840	785
Aðrar tekjur	282	289	278	364	274	273
Laun og launatengd gjöld	(600)	(604)	(532)	(503)	(505)	(445)
Lífeyrisskuldbinding, hækkun	(2)	(3)	(2)	(1)	(2)	(3)
Annar rekstrarkostnaður.....	(443)	(455)	(439)	(453)	(411)	(380)
Afskriftir.....	(76)	(71)	(65)	(66)	(62)	(56)
Fjármunatekjur og (fjármagnsgjöld)	(51)	(67)	(60)	(73)	(48)	(53)
Rekstrarniðurstaða	3	(11)	96	146	87	121
Efnahagur:						
Eignir	2.306	2.356	2.321	2.258	2.085	1.973
Eigið fé	1.229	1.216	1.271	1.181	993	903
Skuldir og skuldbindingar	1.078	1.139	1.050	1.077	1.093	1.071
Sjóðstreymi:						
Veltufé frá rekstri	103	90	188	186	160	183
Handbært fé frá rekstri.....	105	98	262	66	191	141
Íbúafjöldi:						
Íbúafjöldi 1. desember.....	1.701	1.744	1.684	1.631	1.599	1.544

Skýringar, frh.:

20. Lykiltölur, frh.

Í yfirliti þessu er borin saman ráðstöfun skatttekna til einstakra málaflokka í A hluta síðustu þrjú ár. Þjónustutekjur og aðrar tekjur sem tilheyra einstökum málaflokkum hafa verið dregnar frá gjöldum viðkomandi málaflokks. Fjárhæðir eru í þús. kr. og á verðlagi hvers árs.

	2020	Hlutfall af skattt.	2019	Hlutfall af skattt.	2018	Hlutfall af skattt.
Aðalsjóður						
Skatttekjur	1.593.908	100,0%	1.569.904	100,0%	1.459.031	100,0%
Félagsþjónusta	(109.404)	6,9%	(107.602)	6,9%	(120.694)	8,3%
Heilbrigðismál	(2.207)	0,1%	(2.293)	0,1%	(1.521)	0,1%
Fræðslu- og uppeldismál	(1.005.160)	63,1%	(847.430)	54,0%	(753.678)	51,7%
Menningarmál	(17.483)	1,1%	(24.952)	1,6%	(25.181)	1,7%
Æskulýðs- og íþróttamál	(201.112)	12,6%	(174.138)	11,1%	(169.315)	11,6%
Brunamál og almannavarnir	(31.990)	2,0%	(28.190)	1,8%	(22.404)	1,5%
Hreinlætismál	(21.579)	1,4%	(17.675)	1,1%	(20.250)	1,4%
Skipulags- og byggingarmál	(28.088)	1,8%	(26.454)	1,7%	30.871	(2,1%)
Umferðar- og samgöngumál	(83.415)	5,2%	(62.978)	4,0%	(72.916)	5,0%
Umhverfismál	(25.225)	1,6%	(32.913)	2,1%	(27.517)	1,9%
Atvinnumál	(19.350)	1,2%	(9.178)	0,6%	(8.557)	0,6%
Sameiginlegur kostnaður	(153.993)	9,7%	(137.168)	8,7%	(135.838)	9,3%
Lífeyrisskuldbinding, breyting	(11.249)	0,7%	(8.781)	0,6%	(7.543)	0,5%
Fjármunatekjur og fjármagnsgjöld	(6.037)	0,4%	10.722	(0,7%)	32.448	(2,2%)
Aðalsjóður samtals	(122.383)		100.874		156.936	
Aðrir sjóðir í A hluta						
Eignasjóður	118.178	(7,4%)	63.728	(4,1%)	55.884	(3,8%)
Þjónustustöð	(8.789)	0,6%	(3.815)	0,2%	(14.284)	1,0%
A hluti samtals	(12.994)	0,8%	160.787	(10,2%)	198.536	(13,6%)

Skýringar, frh.:

21. Samanburður fjárhagsáætlana

Í neðangreindu yfirliti er gerð grein fyrir rekstraráætlun fyrir árið 2020 samkvæmt upphaflega samþykkttri fjárhagsáætlun sveitarfélagsins, samþykktum viðaukum og fjárhagsáætlun með viðaukum. Fjárhagsáætlun með viðaukum er birt í rekstrarreikningi og öðrum skýringum ársreikningsins til samanburðar við rauntölur ársins.

	A hluti			A og B hluti		
	Upphafleg fjárhags- áætlun	Viðaukar við fjárhags- áætlun	Fjárhags- áætlun með viðaukum	Upphafleg fjárhags- áætlun	Viðaukar við fjárhags- áætlun	Fjárhags- áætlun með viðaukum
Rekstrartekjur						
Útsvar og fasteignaskattur	1.317.527	(42.000)	1.275.527	1.308.445	(42.000)	1.266.445
Framlög Jöfnunarsjóðs	314.123	(62.000)	252.123	314.123	(62.000)	252.123
Aðrar tekjur	268.682	39.415	308.097	440.262	39.415	479.677
	<u>1.900.332</u>	<u>(64.585)</u>	<u>1.835.747</u>	<u>2.062.830</u>	<u>(64.585)</u>	<u>1.998.245</u>
Rekstrargjöld						
Laun og launatengd gjöld	937.449	76.762	1.014.211	946.702	76.762	1.023.464
Annar rekstrarkostnaður	663.281	35.272	698.553	706.475	47.672	754.147
	<u>1.600.730</u>	<u>112.034</u>	<u>1.712.764</u>	<u>1.653.177</u>	<u>124.434</u>	<u>1.777.611</u>
Rekstrarniðurstaða fyrir afskriftir	299.602	(176.619)	122.983	409.653	(189.019)	220.634
Afskriftir	(71.072)	0	(71.072)	(128.934)	0	(128.934)
Rekstrarniðurstaða án fjármuna- tekna og fjármagnsgjalda	228.530	(176.619)	51.911	280.719	(189.019)	91.700
Fjármunatekjur og (fjármagnsgjöld)	(42.947)	30	(42.917)	(86.679)	29	(86.650)
Hlutdeild minnihluta í afkomu	0	0	0	0	0	0
Rekstrarniðurstaða	<u>185.584</u>	<u>(176.589)</u>	<u>8.994</u>	<u>194.040</u>	<u>(188.990)</u>	<u>5.050</u>

Skýringar, frh.:

21. Samanburður fjárhagsáætlana, frh.

Í neðangreindu yfirliti er gerð grein fyrir sjóðstreymisáætlun fyrir árið 2020 samkvæmt upphaflega samþykktri fjárhagsáætlun sveitarfélagsins, samþykktum viðaukum og fjárhagsáætlun með viðaukum. Fjárhagsáætlun með viðaukum er birt í sjóðstreymisyfirliti og öðrum skýringum ársreikningsins til samanburðar við rauntölur ársins.

	A hluti			A og B hluti		
	Upphafleg fjárhags- áætlun	Viðaukar við fjárhags- áætlun	Fjárhags- áætlun með viðaukum	Upphafleg fjárhags- áætlun	Viðaukar við fjárhags- áætlun	Fjárhags- áætlun með viðaukum
Rekstrarhreyfingar						
Rekstrarniðurstaða	185.584	(176.589)	8.994	194.040	(188.990)	5.050
Rekstrarliðir sem hafa ekki áhrif á fjárstreymi:						
Afskriftir	71.072	0	71.072	128.934	0	128.934
Verðbætur	24.005	0	24.005	39.877	0	39.877
Hækkun lífeyrisskuldbindingar	2.000	0	2.000	2.000	0	2.000
Veltufé frá rekstri	282.661	(176.589)	106.071	364.851	(188.990)	175.861
 Breytingar á rekstartengdum eignum og skuldum:						
Fyrirframgr. v. Brú, breyting	3.428	0	3.428	3.428	0	3.428
Samtals	3.428	0	3.428	3.428	0	3.428
Handbært fé frá rekstri	286.089	(176.589)	109.499	368.279	(188.990)	179.289
 Fjárfestingarhreyfingar						
Fjárfesting í varanlegum rekstrarfjármunum	(165.400)	0	(165.400)	(335.400)	25.000	(310.400)
Langtímakr. á eigin ft. breyting.....	16.424	0	16.424	0	0	0
Fjárfestingarhreyfingar	(148.976)	0	(148.976)	(335.400)	25.000	(310.400)
 Fjármögnunarhreyfingar						
Viðskiptast. eigin ft., breyting.....	(29.839)	0	(29.839)	0	0	0
Tekin ný langtímalán	0	130.000	130.000	110.000	130.000	240.000
Afborganir langtímalána	(89.081)	0	(89.081)	(117.275)	0	(117.275)
Fjármögnunarhreyfingar	(118.920)	130.000	11.080	(7.275)	130.000	122.725
 Hækkun, (lækkun) á handbæru fé....	18.193	(46.589)	(28.397)	25.604	(33.990)	(8.386)
Handbært fé í ársbyrjun.....	2.451	30.586	33.037	15.952	46.092	62.044
Handbært fé í árslok.....	20.644	(16.003)	4.640	41.557	12.102	53.658